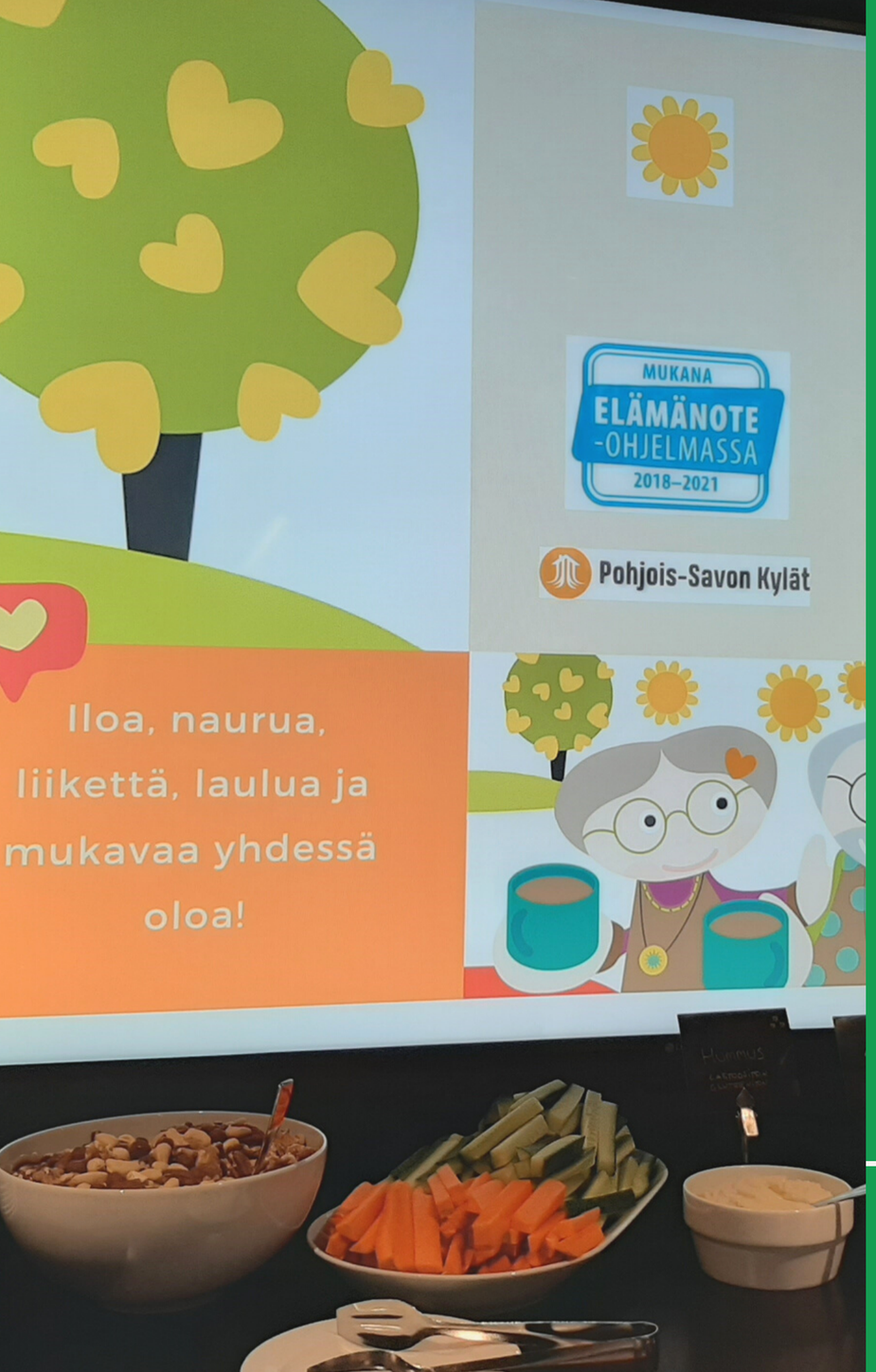

POHJOIS-SAVON KYLÄT RY

Kylien tarpeet 2020

Merja Kaija, kyläasiamies

KYSELYN TOTEUTUS

Sähköisenä webropol kyselynä

288 henkilökohtaista linkkiä kyselyyn sekä
avoin linkki kyselyyn, jota jaettiin sekä kotisivuilla
www.pohjois-savonkylat.fi, yhdistyksen sosiaalisen
median kanavissa sekä sähköisessä uutiskirjeessä.

Vastaajat

52 eri kylältä vastaukset
Kaikkiaan vastaajia kyselyyn 65.

Kyselyn luotettavuus

Kylärekisterin 2019 mukaan Pohjois-Savossa on 271 kylää.
Kylien määrään suhteutettuna vastausprosentti on 19%.

Mikäli kyselyn tuloksia haluaa jossain hyödyntää tulee
mainita lähteeksi: Pohjois-Savon Kylät ry / Tarpeisiin vastaavaa
toimintaa kylille kysely 2020.

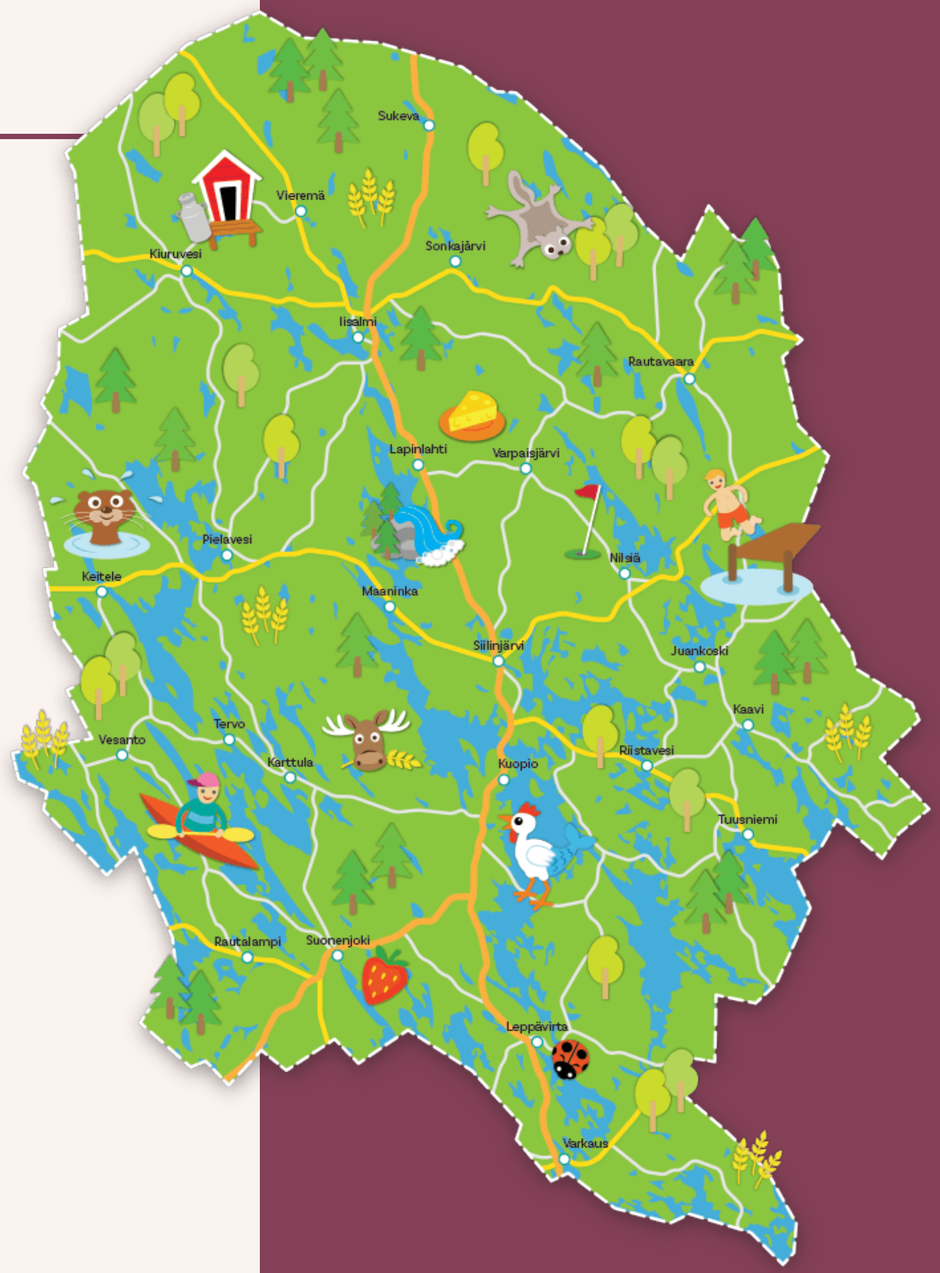

VASTAAJAT

65 henkilöä

Suurempi osa kyläyhdistyksen toimijoita ja aktiiveja kuin asukkaita / kyläläisiä

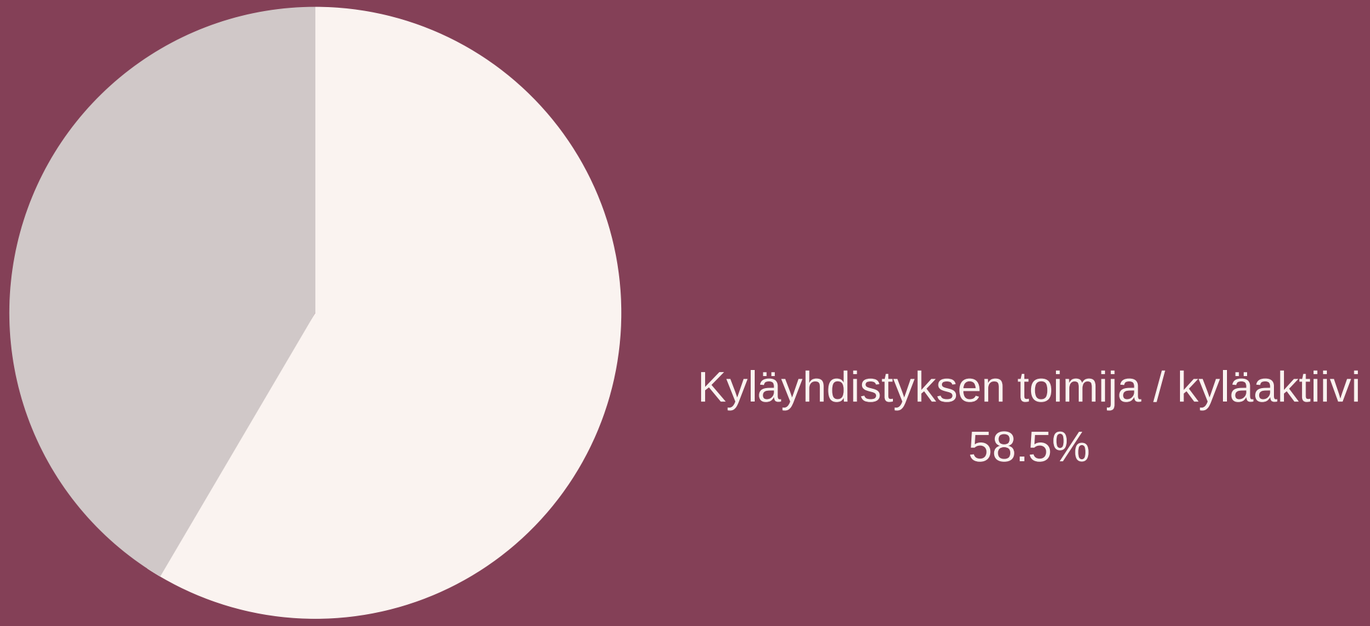

TAULUKKO VASTAAJAT LEADER ALUEITTAIN

	VASTAAJIA	% OSUUS VASTAAJISTA	KYLIÄ / PER LEADER ALUE	VASTAAJA % OSUUS LEADER ALUEEN KYLISTÄ	KYLIEN % OSUUS POHJOIS-SAVON KYLISTÄ
KALAKUKKO	38	58 %	112	34 %	41 %
MANSIKKA	20	11 %	99	20 %	36 %
VETURI	7	31 %	61	11 %	22 %
			KYLIÄ POHJOIS-SAVOSSA	**% OSUUS POHJOIS-SAVON KYLISTÄ**	
KAIKKI YHTEENSÄ	65		272	24 %	

MIHIN KYLÄNNE TARVITSEE APUA TYÖLLISTÄ-MISESSÄ?

SUURIMMAT TARPEET

Kylät tarvitsevat apua:
tehtävien kartoittamiseen 57% vastaajista (n= 27)
yhdistyksen toimimiseen työnantajana 30 % (n=14)
Lisäksi vastaajista 57 % (n=27) oli valinnut vastaukseksi, että tarvitsevat apua, mutta eivät vielä tiedä mihin kaikkiin osa-alueisiin.

EROT LEADER ALUETTAIN

Huomattavia eroja ei ollut havaittavissa, paitsi Veturin alueella ei nähty tarvetta kartoittaa työtehtäviä, mutta työehtosopimuksen ja palkkauksen määrittelyyn oli enemmän tarvetta.

MIHIN TARVITSEMME APUA TYÖLLISTÄMISESSÄ?

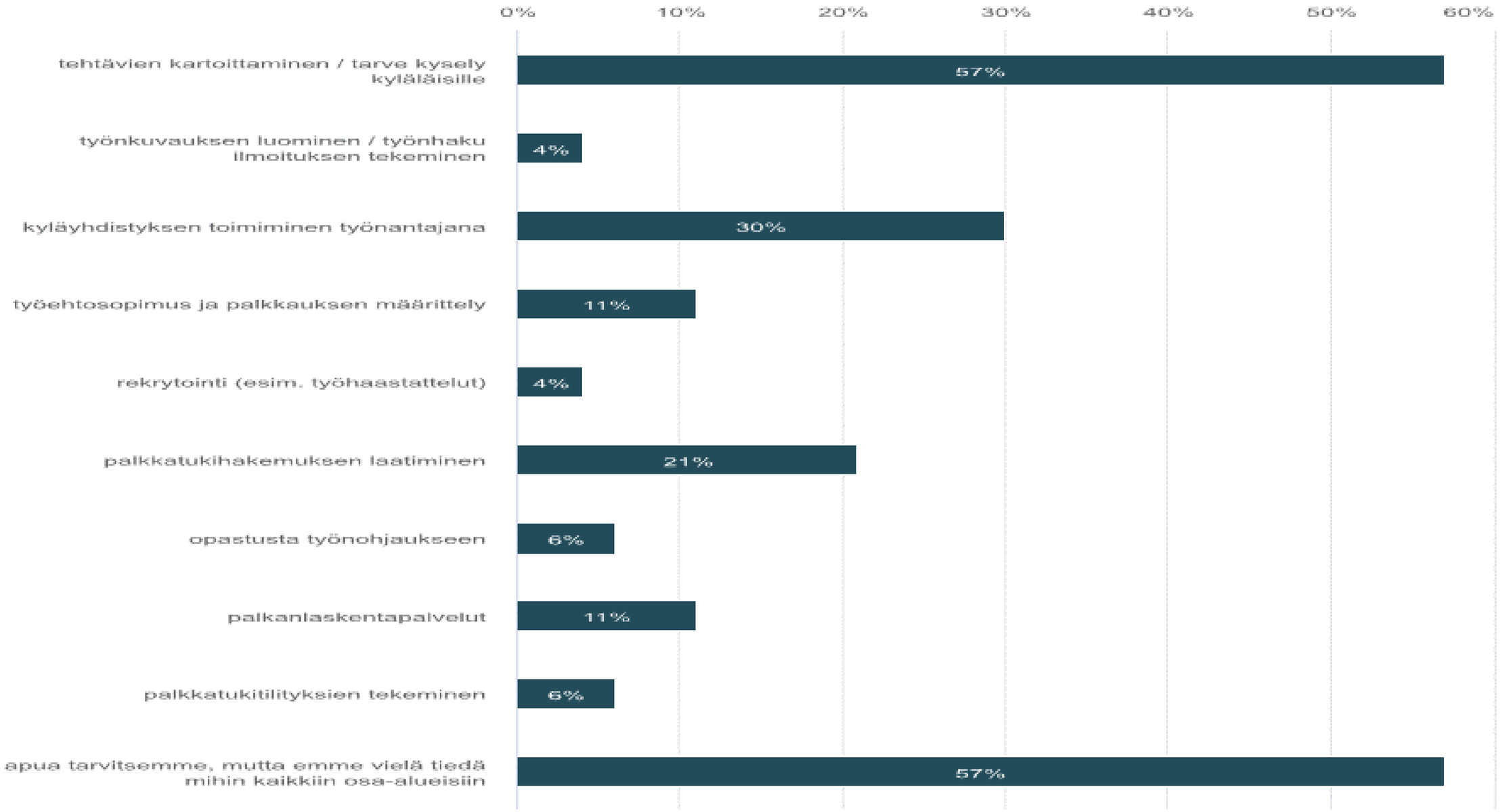

Tarpeisiin vastaavaa toimintaa kylille 2020

27 %

LÖYTYISI KYLÄLTÄ HENKILÖ, JOKA VOISI TOIMIA TYÖNJOHTAJANA / YHTEYSHENKILÖNÄ TYÖLLISTETTÄVÄLLE

71% ei ole vielä kartoittanut asiaa ja 2 % vastasi että työnjohtajaa ei löytyisi.

KYLÄYHDISTYKSEN OMAT TYÖT

KYLÄN TIEDOTUKSESSA JA TAPAHTUMISSA AVUSTAMINEN

Kyselyn mukaan kylän omissa työtehtävissä apua tarvitaan tiedottamiseen esim. nettisivujen tekoon ja sometiedotukseen.

KYLÄTALON YLLÄPITOA

Kylätalon korjauksessa, pihatöissä ja siivouksessa olisi myös työtehtäviä tarjolla. Lisäksi kylän muut kohteet esim. luontopolut, laavut ja urheilualueet voisivat olla työkohteina työllistetylle.

Työllistämisestä tarvitaan kuitenkin lisätietoa, jotta osataan vastata paremmin myös työtehtäviin.

KYLÄYHDISTYKSEN OMAT TYÖT, JOIHIN VOISIMME TARVITA APUA

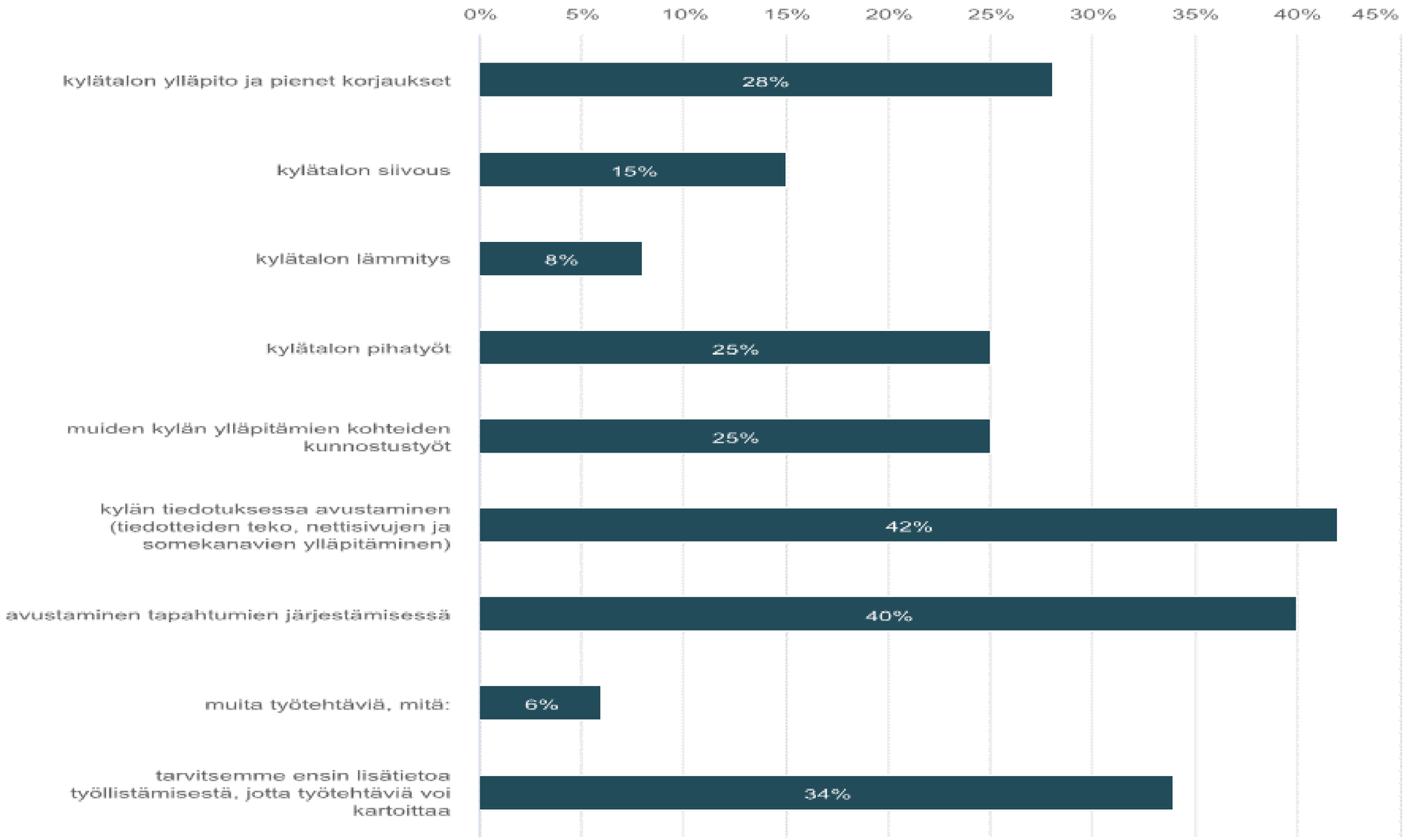

KYLÄLÄISILLE TARJOTTAVAT PALVELUT

TARVEKARTOITUS TARVITAAN

Kyselyn vastauksista käy ilmi, että kylät tarvitsevat tarvekartoitusta siihen, millaisia palveluita alueen kyläläiset tarvitsevat.

Tätä mieltä vastaajista oli 58 % (n= 31).

KOTITALOUSTYÖTÄ, TIETOKONEEN KÄYTÖN OPASTUSTA, PIHA- JA LUMITÖITÄ SEKÄ PUIDEN PILKKOMISTA

Tarvekyselyn jälkeen suurimpina palveluina 36 % vastaajaosuudella niin kotitaloustyöt, tietokoneopastus kuin piha- ja lumityöt sekä puiden pilkkominen.

Nämä työtehtävät ovat linjassa sen mukaan, mitä olemme aiemmissa hankkeissa kysyneet, raskaimpiin kotitöihin tarvitaan apua, mutta sitä myös saadaan naapuriapuna kylillä. (Poiminta: Ikäihmiset kiinni lähiyhteisöön-hankkeen kyselyiden yhteenvedoista.)

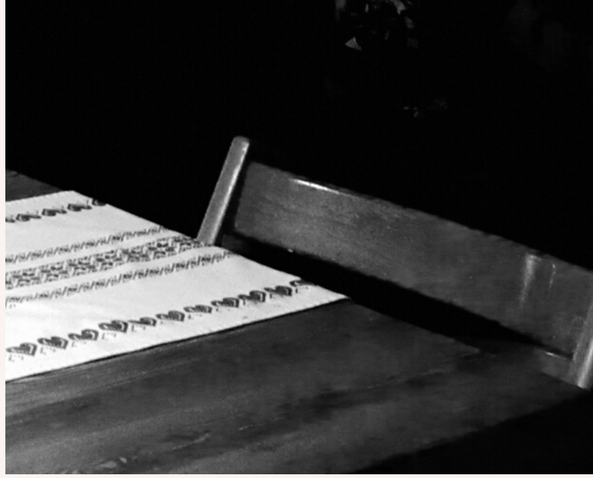

KYLÄLÄISILLE TARJOTTAVAT PALVELUT

MUITAKIN PALVELUITA TARVITAAN

Vastaajat ovat nostaneet esiin myös:
asiointipalvelut 30 % (n=16),
rakennus- ja korjaustyöt 21% (n=11)
sekä asumisneuvonnan 11% (n=6)

Vastauksista heijastuu se, että vanhuksille tarvitaan apua ja vanhusten avuntarpeet voivat olla hyvinkin moninaisia.

Asiointipalvelua tarvitaan myös, koska kulkuyhteydet ja julkiset kulkuyhteydet ovat heikot ja olemattomat, jolloin asioille olisi päästävä.

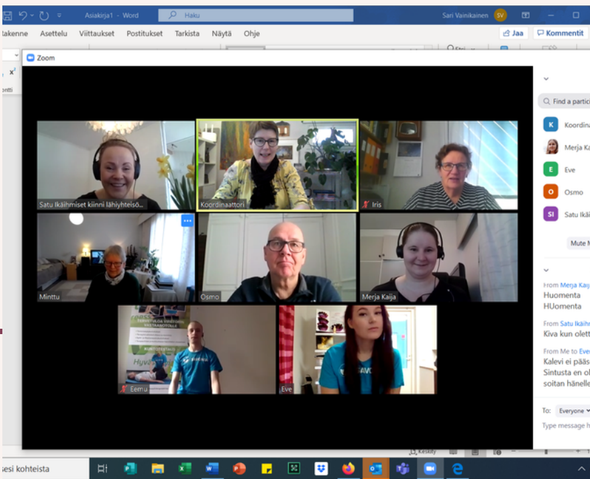

KYLÄLÄISILLE TARJOTTAVAT PALVELUT

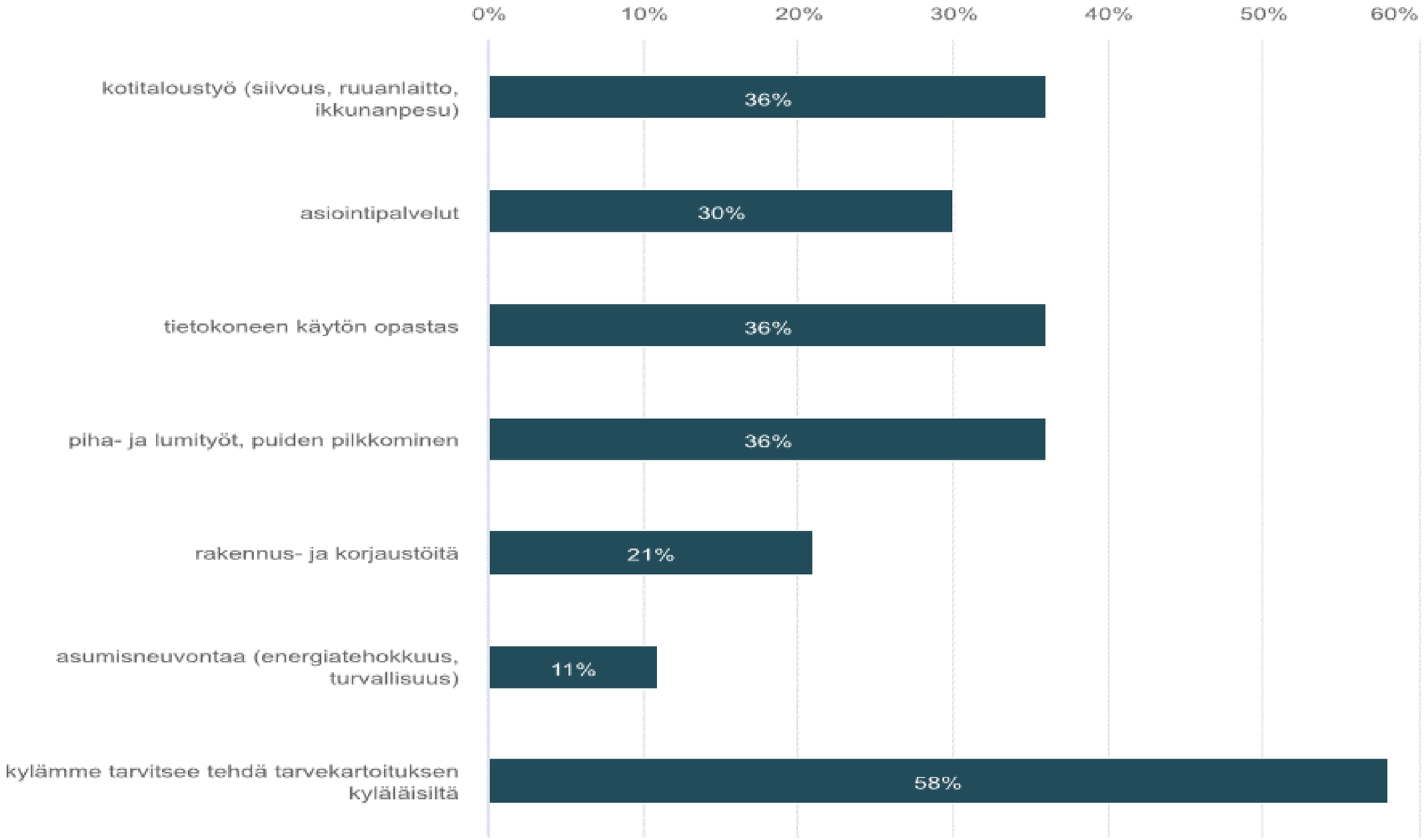

HUOMIOT VASTAUKSISTA

VAPAAEHTOISILLA JA KYLILLÄ EI RIITTÄVÄSTI TIETOA PALKKATUKI-TYÖLLISTÄMISESTÄ

Avoimissa vastauksissa nousi esiin esim. onko meillä varaa palkata.

KYLÄAVUSTAJA TAI KYLÄTALKKARI OLISI TARPEEN

Tarvetta olisi saada apua mm. kylän vanhuksille, joku joka hoitaisi paperiasiat kuntoon, tarvetta sekä kylän että yksittäisten henkilöiden tarpeeseen saada apua erilaisiin töihin.

AKTIIVIHENKILÖIDEN RESURSSIPULA NÄKYY, TALKOOTYÖN HIIPUMINEN

Voimavaroja työllistämiseen ei löydy kuitenkaan kaikilta kyliltä.

JATKOTOIMET TYÖLLISTÄMINEN

TYÖLLISTÄMISEEN ON MIELENKIINTOA KYLILLÄ

Kysely osoittaa, että työllistämiseen on kylillä kiinnostusta, tehtäviä sekä myös työnohjaajia. Joissakin sanallisissa vastauksissa kävi ilmi, että tiedetään myös työllistettävä.

NUORTEN KESÄTYÖLLISTÄMISEEN TARVITAAN APUA

Apua ja tukea nuorten kesätyöllistämiseen tarvitaan.

APUA KUITENKIN TARVITAAN, YKSIN EI LÄHDETÄ TYÖLLISTÄMÄÄN

Kyselyn kautta ilmeni, että kylät tarvitsevat työllistämiseen apua ja tukea. Työnantajana toimiminen on vierasta, joten tulisi saada hanke, jolla apua voitaisiin tarjota.

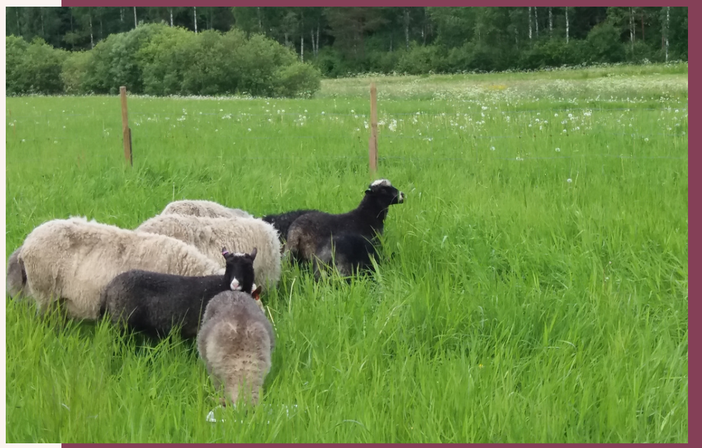

OMALLE KYLÄLLE TOIVOTTAVAT TEOT / TOIMET: VÄHÄHIILISYYS, KESTÄVÄ KEHITYS, KIERRÄTYS JA YMPÄRISTÖN HOITO

Koko kyselyssä sijalle 1.-3. sijoittuneet toiveet.

1. Jätteiden lajittelua ja kierrätystä omalle kylälle.

60 %

(n=38)

Kalakukko 64 % (n=23)

Mansikka 55 % (n= 11)

Veturi 57 % (n= 4)

2. Liikkumisen ratkaisuja.

43 %

(n=27)

Kalakukko 44 % (n=16)

Mansikka 55 % (n= 11)

Veturi 0 % (n= 0)

3. Kiertotalouden lisääminen, kierrätyksen kehittäminen. kierrätystapahtuman innovointi

41 %

(n=26)

Kalakukko 44% (n=16)

Mansikka 40% (n= 8)

Veturi 29% (n= 2)

OMALLE KYLÄLLE TOIVOTTAVAT TEOT / TOIMET: VÄHÄHIILISYYS, KESTÄVÄ KEHITYS, KIERRÄTYS JA YMPÄRISTÖN HOITO

Koko kyselyssä sijalle 4.-6. sijoittuneet toiveet.

4.Vieraslajien poistaminen

40 %

(n=25)

Kalakukko 47% (n=17)

Mansikka 35 % (n= 7)

Veturi 14 % (n= 1)

5.Kimppakyytiratkaisut

40 %

(n=25)

Kalakukko 50 % (n=18)

Mansikka 30% (n= 6)

Veturi 14 % (n= 1)

6.Vesistöjen ja rantojen kunnostus

35 %

(n=22)

Kalakukko 31% (n=11)

Mansikka 45 % (n= 9)

Veturi 29% (n= 2)

MUUT TOIVEET:

7.Maiseman- ja luonnonhoito 33 % (n = 21)

Kalakukko 36%, Mansikka 30% , Veturi 29%

8.Myönteinen asennoituminen ympäristöasioihin ja vähähiilisiin toimiin 30 % (n = 19)

Kalakukko 28%, Mansikka 40% , Veturi 14%

9.Uusiutuvan energian käyttö esim. aurinkopaneelit 30 % (n = 19)

Kalakukko 28 %, Mansikka 30% , Veturi 43%

10.Pienrakentaminen kylällä 29 % (n = 18)

Kalakukko 19%, Mansikka 45% , Veturi 29%

Tarpeisiin vastaavaa toimintaa kylille 2020

52 %

KYSELYYN VASTANNEISTA TOIVOO PIENIÄ YHDEN ILLAN TAI PÄIVÄN KESTÄVIÄ KEHITTÄMISTOIMIA, TYÖPAJOJA TAI KOKEILUJA TEEMAAN LIITTYEN

48 % vastaa, että toivoo riippuen aiheesta

0% ei tahdo työpajoja tai kokeiluja ollenkaan

Leader alueittain vastaukset:

Kalakukko kyllä 56 %, ehkä 44%, ei 0 %

Mansikka kyllä 50 %, ehkä 50 %, ei 0 %

Veturi kyllä 43 %, ehkä 57 %, ei 0 %

TÄRKEIMMÄT TARPEET LEADER ALUEITTAIN
KESTÄVÄ KEHITYS

KALAKUKKO

1. Jätteiden lajittelu- ja kierrätys 64 %
2. Kimppakyytiratkaisut 50%
3. Vieraslajien poistaminen 47 %
4. Liikkumisen ratkaisut 44%
5. Kiertotalouden lisääminen 44%
6. Maiseman - ja luonnonhoito 36%
7. Vesistöjen ja rantojen kunnostus 31%
8. Uusituvan energian käyttö 28%
9. Yhteisten hankintojen suosiminen 28%
10. Myönteinen asennoituminen ympäristö asioihin 28%

MANSIKKA

1 .Jätteiden lajittelu- ja kierrätys 55%
2. Liikkumisen ratkaisut 55%
3. Vesistöjen ja rantojen kunnostus 45%
4. Pienrakentaminen kylällä 45%
5. Myönteinen asennoituminen ympäristöasioihin 40%
6. Kiertotalouden lisääminen 40%
7. Rakennusten energiatehokkuutta lisäävä rakentaminen 35%
8. Vieraslajien poistaminen 35 %
9. Retket esim. riikinneva 35%
10. Toivomme, että meille löytyy keinoja miettiä kestävyyttä, vähähiilisyyttä tai kierrätystä.

VETURI

1. Jätteiden lajittelu- ja kierrätys 57%
2. Uusiutuvan energian käyttö 43%
3. Vieraslajien poistaminen 29 %
4. Kiertotalouden lisääminen 29%
5. Maiseman - ja luonnonhoito 29 %
6. Vesistöjen ja rantojen kunnostus 29%
7. Energiatehokkuus ja säästö 29 %
8. Pienrakentaminen kylällä 29%
9. Rakennusten energiatehokkuutta lisäävä rakentaminen 29%
10. Muut mikä 29% avoimet vastaukset

AVOIMISTA VASTAUKSISTA

MILLAISIA TOIMIA TARVITAAN

Helppoja ja käytännönläheisiä.
Nuoria kiinnostavia osa-alueita.
Arkeen vinkkejä.

IDEOITA SISÄLTÖÖN

Kompostointi, myös yhteiskompostointi.
Vieraslajien torjunta.
Villiyrttien käyttö.
Oman elinympäristön miettimistä yhdessä.
Kierrätyspisteiden tai jonkin tietyn kierrätyspisteen saaminen kylälle.

MUITA TOIVEITA

Tuoda esiin maaseudun olosuhteissa hiilijalanjäljen pienentäminen.
Omat kohteet mitä kehitetään joka kylälle, pilottimaisuus.
Kestävästä elämäntavasta puhuminen, ei ilmastonmuutoksesta.

JATKOTOIMET KESTÄVÄ KEHITYS

TARVITAAN KEHITTÄMISHANKETTA, TIETOA, TYÖPAJOJA

Kyselyn kautta saatiin selville, että kylillä on tarpeita monenlaiseen tiedon ja osaamisen lisäämiseen, kierrätykseen, kestävään kehitykseen sekä ympäristönhoitoon liittyen.

YHTEISIÄ TEKOJA, YHTEINEN HANKE

Tarvitaan yhteinen hanke, jossa saadaan tukea näihin toimiin kylätasolle. Jokaisen kylän omannäköinen kestävän elämäntavan ratkaisu, kylän oma ilmasto- tai ympäristöteko. Yhdessä Pohjois-Savon Kylät , MSL ja kylätoimijat.

KIERRÄTYKSEEN TUKEA, LIIKKUMISEN RATKAISUT

Yhteistyötä paikallisten jäteyhtiöiden kanssa tulisi kehittää myös kylätasolle, jotta voimme vastata jätteiden lajittelu- ja kierrätystarpeeseen. Liikkumisen ratkaisun malleja tarvitaan myös.

VIERASLAJIEN POISTAMINEN KYLIEN ALUEILTA

Tuoda tietoa ja kampanjoida vieraslajien poistamisen puolesta, yhteistyötä esim. Maa- ja kotitalousseurojen kanssa sekä jakelemalla tietoa esim. Vieraslajioppaasta, löytyy sivulta www.luontoaskel.fi.

OSALLISUUS JA YHTEISÖLLISYYS

SAADA UUDET JA NYKYISET ASUKKAAT MUKAAN TOIMINTAAN

Kylän asukkaat haluttaisiin saada entistä paremmin joukolla mukaan toimintaan, lisäksi toivotaan sukupolvien yhteensaattamista kylätoiminnan kautta. Myös kyläläisten kohtauttamista kaivataan. Mukaan toimintaan halutaan saada heikoimmassa asemassa olevat sekä syrjäytyneet.

UUSIEN VAPAAEHTOISTEN JA TALKOOLAISTEN SAAMINEN TOIMINTAAN

Uusille aktiivisille toimijoille olisi myös tarvetta sekä talkoolaisille ja vapaaehtoisille. Tätä helpottaisi jos toimintaan saataisiin laajasti kylän kaikki asukkaat ja kesäasukkaat.

KYLÄHENGEN LUOMISTA JA YHTEISÖLLISYYDEN TUKEMISTA TARVITAAN

Vaikka monella kylällä on vanha yhteisöllisyys ja oma kyläidentiteetti tätäkin tulisi lisätä vielä. Toimia tarvitaan myös asukaslähtöisten toimintatapojen vahvistamiseen.

Tarpeisiin vastaavaa toimintaa kylille 2020

UUSIA ASUKKAITA TOIMINTAAN JA TÄHÄN LIITTYVIÄ, TOIVOO

73%

vastaajista (n=45)

Leader alueittain vastaukset:
Kalakukko 78 %
Mansikka 61 %
Veturi 71%

UUSIEN VAPAAEHTOISTEN JA TALKOOLAISTEN MÄÄRÄÄ TULISI LISÄTÄ, TOIVOO

71%

vastaajista (n=44)

Leader alueittain vastaukset:
Kalakukko 84%
Mansikka 50 %
Veturi 57%

VIISI TÄRKEINTÄ TOIMEA, JOILLA LISÄTÄ OSALLISUUTTA OMALLA KYLÄLLÄ, KOKO POHJOIS-SAVO

1. Saada uusia asukkaita mukaan toimintaan (73 %) n=45
2. Saada uusia vapaaehtoisia ja talkoolaisia mukaan (71%) n=44
3. Lisätä asukkaiden osallistumista kylän toimintoihin (68%) n=42
4. Tarve tuoda eri sukupolvia yhteen kylätoimintojen kautta (56%) n=35
5. Tarve lisätä yhteisöllisyyttä (55%) n=34

VIISI TÄRKEINTÄ TOIMEA, JOILLA LISÄTÄ OSALLISUUTTA OMALLA KYLÄLLÄ, LEADER ALUEITTAIN

KALAKUKKO

1. Uusien vapaaehtoisten ja talkoolaisten saaminen mukaan (84%) n=31
2. Saada uusia asukkaita mukaan toimintaan (78 %) n=29
3. Lisätä asukkaiden osallistumista kylän toimintoihin (76%) n=28
4. Lisätä yhteisöllisyyttä (54%) n=25
5. Tarve tuoda eri sukupolvia yhteen kylätoimintojen kautta (65 %) n=24

MANSIKKA

1. Saada uusia asukkaita mukaan toimintaan (61 %) n=11
2. Lisätä toimintaa jossa asukkaiden ja kyläläisten kohtaaminen onnistuu (56%) n=10
3. Lisätä asukkaiden osallistumista kylän toimintoihin (56%) n=10
4. Tarve tuoda eri sukupolvia yhteen kylätoimintojen kautta (50%) n=9
5. Uusien vapaaehtoisten ja talkoolaisten saaminen mukaan (50%) n=9

VETURI

1. Saada uusia asukkaita mukaan toimintaan (71 %) n=5
2. Lisätä asukkaiden osallistumista kylän toimintoihin (57%) n=4
3. Uusien vapaaehtoisten ja talkoolaisten saaminen mukaan (57%) n=4
4. Tarve lisätä ja luoda kylä- ja aluehenkeä omalla alueella (43%) n=3
5. Lisätä toimintaa jossa asukkaiden ja kyläläisten kohtaaminen onnistuu (43%) n=3

VIISI TÄRKEINTÄ TOIMINTAMUOTOA, JOITA TOIVOISITTE OSALLISUUSHANKKEEN TUOVAN TEIDÄN KYLÄLLE, KOKO POHJOIS-SAVO

1. Yhteisöllistä toimintaa (56 %) n=34
2. Erilaisten harrastusmahdollisuuksien kokeilua (49%) n=30
3. Kartoittaa kyselyllä asukkaiden ja kyläläisten tarpeita (48%) n=29
4. Luoda yhteistä avointa toimintaa kylän kokoontumispaikalle (43%) n=26
5. Asiantuntijaluentoja (34%) n=21

VIISI TÄRKEINTÄ TOIMINTAMUOTOA, JOITA TOIVOISITTE OSALLISUUSHANKKEEN TUOVAN TEIDÄN KYLÄLLE LEADER ALUEITTAIN

KALAKUKKO

1. Yhteisöllistä toimintaa (64 %) n=23
2. Kartoittaa kyselyllä asukkaiden ja kyläläisten tarpeita (58%) n=21
3. Luoda yhteistä avointa toimintaa kylän kokoontumispaikalle (53) n=19
4. Erilaisten harrastusmahdollisuuksien kokeilua (50%) n=18
5. Kyläruokailuja (42%) n=15

MANSIKKA

1. Erilaisten harrastusmahdollisuuksien kokeilua (53%) n=10
2. Luoda yhteisöllistä toimintaa (47%) n=9
3. Aktivointitilaisuuksia (42%) n=8
4. Kylän terveyspäivä (37%) n=7
5. Peli-iltoja (37 %) n=7
6. Kartoittaa kyselyllä asukkaiden ja kyläläisten tarpeita (37%) n=7

(Nostettu mukaan kohdat 4.-6. joissa sama vastaajien osuus %).

VETURI

1. Kyläiltoja (67 %) n=4
2. Asiantuntijaluentoja (50%) n=3
3. Toivoisimme toimintamuotojen löytyvän hankkeen kautta (50%) n=3
4. Yhteisöllistä toimintaa (33%) n=2
5. Erilaisten harrastusmahdollisuuksien kokeiluja (33 %) n=2

Lisäksi sama vastaajaosuus 33% on Kyläruokailuja
Yhteistä avointaa toimintaa kylän kokoontumispaikoille
Peli-iltoja ja liikuntatuokioita

MIHIN TULEE VASTATA OSALLISUUDESSA

OSALLISUUTEEN TUKEA KYLILLE

Kyselyn vastaukset osoittivat että tarvetta lisätä osallisuutta monipuolisesti on. Kylän tulee saada tukea ja apua erilaisten toimintamuotojen kokeiluun, uusien toimijoiden mukaan saamiseen sekä asukkaiden tavoittamiseen ja tarpeen kartoittamiseen.

Tulevien ohjelmakausien rahoituksissa olisi hyvä huomioida tarve yli sukupolviseen kaikille avoimeen toimintaan, jota voisi mahdollistaa kylien kokoontumispaikoilla. Tähän voisi sisällyttää sitten asiantuntijoiden luentoja.

AVOIMISSA VASTAUKSISSA ESIIN NOUSI

Hyvä olisi mahdollistaa esim. webinaareihin osallistumista. Kaikenikäisten virkistytoimintaa toivotaan lisää. Ikäihmisten huomioiminen ja toimintakyvyn ylläpitäminen tulisi myös mahdollistaa.

Toiveita Pohjois-Savon Kylät ry:lle

Kyläturvallisuuteen tarvitaan koulutusta ja hanketta.

Toivotaan opastusta digijuttuihin, tietotekniikkaan ja somemaailmaan

Mistä rahoitusta leikkipuistoon?
Lisää pysäköintitilaa. ja rahoitusta tähän.

Kylätalon ylläpito on itsessään suuri haaste.

Kyläavustajia toivotaan useassa kohdassa
Lisäksi apua ja tukea kyläavustajan palkkaamiseen esim. eläkeläinen, vakuutukset, työsuhde yms asiat.

Kyläsuunnitelman päivitykseen ja kyläkyselyn tekoon tarvitaan apua sekä työpanosta.

Apua kyläläisten omien ideoiden toteuttamiseen ja tukemiseen, olipa aihe mikä tahansa.

OLLAAN YHTEYDESSÄ

FACEBOOK

Pohjois-Savon Kylät ry
@pohjoissavonkylat

TWITTER

Pohjois-Savon Kylät ry
@PSKylat

INSTAGRAM

Pohjois-Savon Kylät ry
@pskylat

Pohjois-Savon Kylät ry

MERJA KAIJA
kyläasiamies

SÄHKÖPOSTI
merja.kaija@pohjois-savonkylat.fi

PUHELIN
045 1791070

OSOITE
Pohjois-Savon Kylät ry, Isoharjantie 6, 71800 Siilinjärvi

TARPEISIIN VASTAAVAA TOIMINTAA KYLILLE | 2020